

Criminaliteit onder Midden- en Oost-Europeanen. Een inventariserend onderzoek naar de omvang en aard van de criminaliteit onder migranten uit de Midden- en Oost-Europese EU-landen (2014) J. de Boom, Y. Seidler en A.M. Weltevrede (Risbo, Erasmus Universiteit Rotterdam). Verkenningen 70

Hoofdvragen

1. In welke mate zijn ingezetenen Midden- en Oost-Europeanen betrokken bij criminaliteit?
2. In hoeverre zijn hier verschuivingen in opgetreden in de periode 1996-2012?
3. Hoe verhoudt het aantal ingezetenen verdachten zich ten opzichte van het aantal niet-ingezetenen verdachten van Midden- en Oost-Europese herkomst?
4. In hoeverre zijn hier verschuivingen in opgetreden in de periode 1996-2012?
5. Wat zijn de achtergronden in termen van leeftijd, geslacht en nationaliteit van deze verdachten en doen zich hierin verschillen voor tussen ingezetenen en niet-ingezetenen?
6. Om welke delicten gaat het, en doen zich hierin verschillen voor tussen ingezetenen en niet-ingezetenen?
7. Is er sprake van regionale concentraties (politieregio) en doen zich hierin verschillen voor tussen ingezetenen en niet-ingezetenen?
8. Is er een (valide) analyse te maken van de afstand tussen woonplaats en pleegplaats en zo ja doen zich hierin verschillen voor tussen ingezetenen en niet-ingezetenen?
9. Welke relevante verklaringen zijn er mogelijk voor het wellicht omvangrijke aantal aangehouden niet-ingezetenen verdachten van Midden- en Oost-Europese herkomst?

Methoden van onderzoek

- literatuurstudie
- analyse databestanden

Samenvatting

Het betreft een inventariserend onderzoek naar mogelijkheden om de omvang en aard van de criminaliteit onder migranten uit de Midden- en Oost-Europese EU-landen in kaart te brengen. Ook wordt gekeken naar de demografische kenmerken van deze verdachtenpopulatie.

Het onderzoek dient te worden gezien als een kwantitatieve aanvulling op kwalitatief onderzoek naar mobiel banditisme. Om de criminaliteit in kaart te brengen is gebruik gemaakt van het Herkenningsdienst systeem (HKS) van de politie, dat een overzicht geeft van geregistreerde verdachten. Dit wordt verder aangevuld met bevolkingsstatistieken van het CBS in Statline. Het blijft echter moeilijk om te achterhalen wat de werkelijke criminaliteitsgraad is omdat een groot aantal Midden- en Oost-Europeanen niet ingeschreven staan in de gemeentelijke registraties. Daarom is in het onderzoek een onderscheid gemaakt tussen de groep die officieel gevestigd is en de niet-ingezetenen. Van de 10.022 personen van Midden- en Oost-Europese herkomst die in 2012 verdacht is van een misdrijf, is 70 procent niet ingeschreven. Mogelijk is een groot deel hiervan tijdelijke arbeidsmigrant of valt onder mobiel banditisme: in bestelling van opdrachtgevers specifieke goederen stelen. Het overgrote gedeelte (83,1%) van alle verdachten is man. De woonregio verschilt nauwelijks tussen de ingezetenen en niet-ingezetenen verdachten. Onder de ingezetenen Midden- en Oost-Europeanen is de criminaliteitsgraad 2,0 procent. Dat ligt 0,8 procent hoger dan gemiddeld onder alle ingezetenen van Nederland.

Mogelijk kan de hoge criminaliteitsgraad onder Midden- en Oost-Europeanen deels verklaard worden door het grote aandeel jongvolwassenen. Als gekeken wordt naar de criminaliteitspatronen, dan is te zien dat de ingezetenen Midden- en Oost-Europeanen met name verdacht zijn van verkeers- en geweldsdelicten. De niet-ingezetenen worden vooral verdacht van geweldloze vermogensdelicten.

Op basis van deze cijfers geldt dat de criminaliteitsgraad van de Midden- en Oost-Europeanen lager ligt dan onder Nederlanders van niet-westerse afkomst. Helaas kan op basis van de kwantitatieve resultaten van dit inventariserende onderzoek echter niet bepaald worden wat de precieze omvang is van de totale migratiecriminaliteit en/of de overlevingscriminaliteit onder Midden- en Oost-Europeanen.